

Махиніч Юрій Сергійович

Курсант 2-го курсу факультету податкової

Національного університету податкової служби України

**НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ НА ПІДСТАВІ
ЗВЕРНЕННЯ ГРОМАДЯН ЯК СКЛАДОВА УПРАВЛІНСЬКОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ**

Формування постіндустріального суспільства включаючи соціальні негаразди в кінці ХХ, на початку ХХІ століття поставили необхідність зростання уваги органів виконавчої влади та їх посадових осіб до повноцінної та якісної реалізації прав, свобод і законних інтересів громадян. Це зумовлено самою природою демократичної держави, роль якої полягає у виконанні не тільки «сторожових» функцій, а й обслуговування суспільства і його потреб в цілому.

Відповідно до Основного Закону, Україна є суверенною, незалежною, демократичною, правовою державою, найвищою соціальною цінністю якої є людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканість і безпека. Людина (громадянин) зобов'язана неухильно дотримуватись законів України, а держава, з свого боку, відповідає перед громадянином за свою діяльність, утвердження і забезпечення прав людини є її головним обов'язком. Виходячи із даного конституційного положення, можна висловити твердження, що держава не управляє суспільством, а надає йому послуги, специфікою яких є практичне здійснення владних повноважень за ініціативою фізичних або юридичних осіб.

Отже, *адміністративні (управлінські) послуги* (за І. Б. Коліушко) — це ті публічні (тобто державні та муніципальні) послуги, що надаються органами виконавчої влади, виконавчими органами місцевого самоврядування та іншими уповноваженими суб'єктами, надання яких пов'язане з реалізацією владних повноважень, пов'язане із забезпеченням юридично значущих умов для реалізації інтересів фізичних та юридичних осіб. В. Сороко ж поняття адміністративних послуг не ототожнює із поняттям управлінських послуг,

так як останні можуть надаватися не тільки в державно – владних органах а й в управлінні приватного сектору. Проте ми більше прихильні до визначення російського вченого Л.К.Терещенка: «державна послуга, в першу чергу, характеризує суб'єкта, який надає послугу: це завжди державні орган». І дане визначення констатує, що надання державних послуг є окремим видом діяльності державних органів, процес якого регламентується адміністративними нормами (так як нормами Конституції не регламентовано такий атрибут держави як послуги), тому управлінська, державна та адміністративна послуги є тотожними поняттями.

З адміністративно – правової точки зору поверхнево Закон України «Про звернення громадян» за змістом поділяє усі «заяви» провадження на 3 групи:

- 1) звернення з пропозиціями, зауваженнями, побажаннями тощо;
- 2) звернення за адміністративними (управлінськими) послугами;
- 3) звернення з оскарженням рішень, дій чи бездіяльності органів влади та місцевого самоврядування чи їхніх посадових осіб.

Серед усього переліку суб'єктів, зазначених в Законі України «Про звернення громадян (органи державної влади, місцевого самоврядування, об'єднання громадян, підприємства, установи, організації незалежно від форми власності та посадових осіб), органи державної влади є, безпосередньо, суб'єктами надання адміністративних послуг за ініціативою громадян.

Отже, звернення за адміністративними послугами до органів державної влади – це суб'єктивне право громадян на отримання від органів публічної адміністрації послуг, з метою задоволення особистих інтересів щодо реалізації конституційних прав.

Особливостями даного звернення є, по перше, безпосередня ініціатива громадян. Тобто, з метою задоволення суб'єктивних інтересів громадянин повинен подати заяву (усну або письмову) у встановленому порядку до відповідного органа влади. По друге, вимога особи до органу влади вчинити якісь дії на її користь може розглядатися як адміністративна послуга, на наш

погляд, лише тоді, коли порядок розгляду цієї заяви є чітко регламентованим. По третє, за загальним правилом, за конкретною адміністративною послугою можна звернутися лише до певного (тільки одного) органу влади, визначеного законом, на відміну від інших видів звернень. По четверте, адміністративна послуга має кінцеву форму індивідуального адміністративного акта, в якому вказано його адресат ("споживач послуг").

Також, слід зауважити, що, відповідно до змісту звернень (пропозиції, заяви, скарги), звернення за адміністративними послугами (як вважає І.Коліушко) може відбуватися тільки у вигляді заяв. Тому що пропозиція є неефективною, а скарга є «вторинною» (їй передує заява).

Хоча, поняття адміністративних (управлінських) послуг в законодавстві прямо не визначається, але маємо підстави вважати, що сьогодні доцільно говорити про становлення такого інституту як адміністративні послуги оскільки він має досить тривалу історію та нормативну базу, а саме: Указ Президента від 03.07.08 „Про заходи із забезпечення додержання прав фізичних та юридичних осіб щодо одержання адміністративних (державних) послуг”; Постанова Кабінету Міністрів України від 17.07.09 «Про заходи упорядкування державних, у тому числі адміністративних послуг»; Постанова Кабінету Міністрів України від 27.05.09 «Про затвердження Положення про Реєстр державних та адміністративних послуг»; Постанова Кабінету Міністрів України від 20.05.09 «Про утворення Комісії з удосконалення порядку надання державних та адміністративних послуг»; Розпорядження Кабінету Міністрів України від 25.02.09 „Про заходи щодо упорядкування надання державних платних послуг”; Розпорядження Кабінету Міністрів України від 29.07.09 „Деякі питання надання державних, у тому числі адміністративних послуг”. А також підґрунтя інституту містяться Конституції та законах: "Про підприємництво", "Про громадянство", "Про об'єднання громадян", "Про імміграцію", та інше.